

2008

STATISTIKK

- virksomheter
- arealer
- produkter

Statistikk 2008

Innhold

Debios kontrollordning	3
Kontroll og sertifisering	3
Nye tilknytninger	4
Primærproduksjon	5
Økologisk landbruksareal	5
Økologisk areal av samlet landbruksareal	6
Økologisk areal til planteproduksjon	7
Økologisk areal til planteproduksjon (fylkesvis)	8
Økologisk husdyrhold	9
Økologisk husdyrhold (fylkesvis)	10
Foredling, import og omsetning	11
Godkjenninger	11
Virksomheter sortert etter bransje	12
Privatrettslige områder	13
Akvakultur	13
Skogbruk	13
Ikke-økologiske driftsmidler	13

Debios kontrollordning

Oversiktene i dette heftet bygger på de registreringer som Debio gjør i forbindelse med kontroll og sertifisering av økologisk produksjon. Statistikkheftet inneholder både privatrettslige og offentligrettslige områder.

Alle opplysninger om areal er oppgitt i dekar.

Begrepet 'karens' brukes om landbruksdrift som er under omlegging fra konvensjonell driftsmetode til økologisk driftsmetode.

Kontroll og sertifisering

Norge er etter EØS II-avtalen forpliktet til å ha en kontrollordning som følger bestemmelsene i EUs rådsforordning 2092/91. Som følge av dette fastsatte Landbruks- og matdepartementet 4. oktober 2005 forskrift nr. 1103 om økologisk produksjon og merking av økologiske landbruksprodukter og næringsmidler (økologiforskriften). Forskriften skal sikre at landbruksprodukter markedsført som økologiske, er framstilt på en måte som minimum tilfredsstillende de krav til produksjon, merking og kontroll som er beskrevet i EU-forordninger for økologisk landbruk. Mattilsynet er tilsynsmyndighet i Norge, og har delegert myndigheten til å føre tilsyn og fatte enkeltvedtak til Debio. Debio inspiserer og godkjenner også etter privatrettslige regelverk, for eksempel økologisk akvakultur og skogbruk.

Debios oppdrag og oppgaver er å trygge og fremme økologisk produksjon, og å bidra til å forene den økologiske aktiviteten i sin fulle bredde. Debios siktemål er å bygge tillit, og oppnå allmen aksept for økologiske, sosiale og økonomisk bærekraftige produksjoner basert på økologisk landbruks idégrunnlag. Vi skal også være tilgjengelig for brukerne av kontrollordningen, for å informere og veilede om regler, økologisk produksjon, økologikontrollen og våre utviklingsprosjekter.

I hele landet kontrollerer Debio at landbruksvirksomheter (primærproduksjon) og bedrifter (foredlingsbedrifter, importører og omsetningsledd) følger reglene for økologisk produksjon. Kontrollen skjer ved årlige inspeksjoner. Alle som er med i Debios kontrollordning får minst et årlig kontrollbesøk av en av Debios inspektører. I tillegg til det faste årlige besøket gjennomføres også uanmeldte inspeksjoner. Alle virksomheter som vil markedsføre næringsmidler som økologiske eller benytte Debios merker, skal være tilknyttet Debios kontrollordning.

Debio er akkreditert av IFOAM, samt etter EN 45011 for kontrollen vi utfører etter EUs økologiforordning.

På de følgende sider gis det en oversikt over omfanget og utviklingen av den økologiske produksjonen, basert på Debios kontroll og sertifisering av økologiske gårdsbruk og bedrifter. Fordi Debio er eneste utøvende kontrollorgan for produksjon og markedsføring av økologiske landbruksvarer, er det statistiske materialet i heftet dekkende for status i Norge.

Debios kontrollordning

Nye tilknytninger

Fylke	Primærproduksjon		Foredling / import / omsetning	
	Antall virksomheter	Endring i 2008	Antall virksomheter	Endring i 2008
Østfold	180	-1 (16 inn, 17 ut)	42	+14 (15 inn, 1 ut)
Akershus	144	+3 (10 inn, 7 ut)	66	+20 (24 inn, 5 ut)*
Oslo	4	+1 (1 inn, 0 ut)	96	+25 (29 inn, 4 ut)
Hedmark	260	+2 (24 inn, 22 ut)	48	+8 (12 inn, 4 ut)
Oppland	224	-9 (13 inn, 22 ut)	33	+9 (13 inn, 3 ut)*
Buskerud	240	+14 (24 inn, 10 ut)	43	+11 (13 inn, 2 ut)
Vestfold	101	+11 (17 inn, 6 ut)	42	+15 (16 inn, 1 ut)
Telemark	120	+2 (8 inn, 2 ut)	20	+4 (10 inn, 6 ut)
Aust-Agder	38	+8 (9 inn, 1 ut)	17	+9 (11 inn, 2 ut)
Vest-Agder	44	0 (4 inn, 4 ut)	16	+5 (7 inn, 2 ut)
Rogaland	58	+5 (10 inn, 5 ut)	66	+17 (23 inn, 6 ut)
Hordaland	119	+8 (15 inn, 7 ut)	67	+18 (21 inn, 3 ut)
Sogn og Fjordane	174	+9 (17 inn, 8 ut)	28	+6 (8 inn, 2 ut)
Møre og Romsdal	166	0 (12 inn, 12 ut)	50	+10 (13 inn, 3 ut)
Sør-Trøndelag	320	+1 (30 inn, 29 ut)	62	+16 (21 inn, 4 ut)*
Nord-Trøndelag	303	+25 (47 inn, 22 ut)	26	+4 (5 inn, 2 ut)*
Nordland	148	+11 (16 inn, 5 ut)	19	+1 (7 inn, 6 ut)
Troms	51	0 (4 inn, 4 ut)	21	+8 (8 inn, 0 ut)
Finnmark	8	+1 (1 inn, 0 ut)	4	0 (1 inn, 1 ut)
Utenlandske virksomheter			37	+2 (9 inn, 7 ut)
Hele landet	2 702	+91 (278 inn, 187 ut)	803	+202 (266 inn, 64 ut)

Der tallene ikke går opp skyldes dette virksomheter som har flyttet over fylkesgrensene

Siden starten i 1986 har det totale antall virksomheter tilknyttet Debios kontrollordning økt fra 19 til 3505.

1989 var det første år med FIO-godkjenninger, blant annet for brunost, hvitost og smør.

Antallet virksomheter tilknyttet Debios kontrollordning økte i 2008, både på området for primærproduksjon og på området for foredling, import og omsetning (FIO).

Størst var veksten på FIO-området. Her fikk 803 virksomheter godkjenning fra Debio, 202 flere enn i 2007. Finnmark er eneste fylke uten flere tilknytninger, ellers er veksten markant stort sett over hele landet.

På området for primærproduksjon økte antallet landbruksvirksomheter med 91 i løpet av 2008. Flest kom til i Nord-Trøndelag, mens det i Oppland ble ni færre virksomheter i 2008.

Primærproduksjon

Økologisk landbruksareal

Fylke	Økoareal	Karensareal	Øko + karensareal	Endring i 2008, økoareal	Endring i 2008, øko + karensareal
Østfold	27 655	10 554	38 209	-0,6 %	6,4 %
Akershus/Oslo	31 706	5 239	36 945	1,4 %	1,9 %
Hedmark	45 828	11 640	57 468	0,6 %	2,4 %
Oppland	31 419	5 915	37 334	-8,9 %	-3,2 %
Buskerud	37 648	7 976	45 624	2,9 %	7,3 %
Vestfold	16 512	7 289	23 801	4,6 %	28,1 %
Telemark	17 155	3 242	20 397	0,9 %	3,9 %
Aust-Agder	3 883	2 059	5 942	43,5 %	41,5 %
Vest-Agder	7 497	2 155	9 652	-1,6 %	-3,4 %
Rogaland	6 307	1 487	7 794	-4,0 %	-2,9 %
Hordaland	9 239	2 107	11 346	6,5 %	3,0 %
Sogn og Fjordane	16 001	4 484	20 485	-4,2 %	4,8 %
Møre og Romsdal	19 482	5 974	25 456	-3,1 %	1,8 %
Sør-Trøndelag	54 967	12 186	67 153	2,0 %	1,7 %
Nord-Trøndelag	43 761	23 648	67 409	2,0 %	20,7 %
Nordland	28 056	8 493	36 549	3,1 %	11,4 %
Troms	5 762	2 891	8 653	-5,5 %	13,6 %
Finnmark	888	1 385	2 273	0,3 %	18,8 %
Hele landet	403 763	118 724	522 487	0,5 %	6,7 %

Utviklingen over tid forteller om en jevn økning i økologisk dyrket areal (inkludert karensareal).

År Øko+karensareal

1998	155 814
1999	187 735
2000	205 228
2001	266 731
2002	325 460
2003	381 789
2004	410 360
2005	430 326
2006	445 629
2007	489 589
2008	522 487 (+6,7 prosent)

Økologisk godkjent landbruksareal utgjorde 403 763 dekar i 2008, en økning på 0,5 prosent i forhold til året før. Inkluderer man karensareal i disse tallene (areal som er under omlegging til økologisk produksjon) er arealet 522 487 dekar. Dette er en økning på 6,7 prosent.

Aust-Agder er et lite økofylke når vi ser på dyrket areal, men det er her vi finner den største prosentvise veksten. I 2008 godkjente Debio 5 942 dekar med øko- og karensareal i Aust-Agder, en økning på 41,5 prosent sammenlignet med året før.

Sammen med Hedmark er det i trøndelagsfylkene vi finner mest økologisk dyrkingsareal. 20 prosent vekst i 2008 gjorde at Nord-Trøndelag kom opp i 67 409 dekar øko- og karensareal, og med dette passerte de Sør-Trøndelag (67 153 dekar) som det største økofylket i Norge.

Oppland er et annet stort økofylke, med 37 334 dekar øko- og karensareal. Dette er likevel en nedgang på 3,2 prosent sammenlignet med året før.

Primærproduksjon

De siste årene har andelen landbruksareal med økologisk godkjenning utgjort like i underkant av fire prosent av det totale landbruksarealet.

År	Øko-andel
2000	1,8%
2001	1,9%
2002	2,4%
2003	3,0%
2004	3,4%
2005	3,5%
2006	3,8%
2007	3,9%
2008	3,9% (5,1% inkl. karens)

Antallet primærprodusenter tilknyttet Debio har økt mer i 2007 og 2008 enn i årene før.

År	Antall primærprodusenter
1998	1 627
1999	1 762
2000	1 840
2001	2 099
2002	2 303
2003	2 466
2004	2 484
2005	2 496
2006	2 500
2007	2 611
2008	2 702 (+3,5 prosent)

Økologisk areal av samlet landbruksareal

Fylke	Økologisk areal av samlet landbruksareal	Øko + karensareal av samlet landbruksareal
Østfold	3,7 %	5,1 %
Akershus/Oslo	4,0 %	4,7 %
Hedmark	4,3 %	5,4 %
Oppland	3,0 %	3,5 %
Buskerud	7,1 %	8,6 %
Vestfold	4,0 %	5,7 %
Telemark	6,7 %	7,9 %
Aust-Agder	3,4 %	5,3 %
Vest-Agder	3,8 %	4,9 %
Rogaland	0,6 %	0,8 %
Hordaland	2,2 %	2,7 %
Sogn og Fjordane	3,5 %	4,4 %
Møre og Romsdal	3,3 %	4,3 %
Sør-Trøndelag	7,2 %	8,8 %
Nord-Trøndelag	4,9 %	7,6 %
Nordland	4,8 %	6,2 %
Troms	2,2 %	3,3 %
Finnmark	0,9 %	2,3 %
Hele landet	3,9 %	5,1 %

Prosentene er beregnet på grunnlag av tall for samlet jordbruksareal fra Statistisk sentralbyrå

3,9 prosent av landbruksarealet i Norge er godkjent som økologisk. Når vi inkluderer arealet som er under omlegging (karensareal), blir andelen økologisk dyrket areal 5,1 prosent.

Av fylkesoversikten ser vi at Sør-Trøndelag (8,8 prosent øko+karens) og Buskerud (8,6 prosent øko+karens) er kommet lengst på veien mot regjeringens mål om 15 prosent økologisk matproduksjon. I den andre enden finner vi Rogaland, med 0,8 prosent øko- og karensareal.

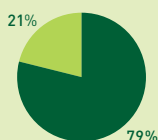
Primærproduksjon

Under ser du den samlede arealutviklingen for utvalgte planteproduksjoner de siste ti årene, og fordelingen mellom enkeltsortene i 2008 (karensareal er ikke inkludert).

År Eng og innmarksbeite

1998	87 016
1999	125 748
2000	151 228
2001	162 711
2002	206 659
2003	243 245
2004	266 259
2005	274 089
2006	292 338
2007	307 695
2008	310 277

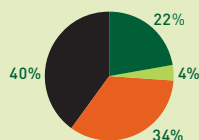
■ Eng
■ Innmarksbeite

År Hvete, rug, bygg og havre

1998	5 560
1999	8 611
2000	11 396
2001	14 973
2002	24 497
2003	37 083
2004	52 602
2005	57 100
2006	58 691
2007	57 460
2008	62 008

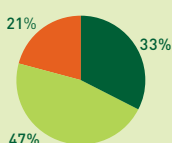
■ Hvete
■ Rug
■ Bygg
■ Havre

År Poteter, grønnsaker, frukt og bær

1998	2 425
1999	2 981
2000	3 372
2001	3 792
2002	3 867
2003	4 473
2004	5 356
2005	5 640
2006	5 640
2007	6 990
2008	6 745

■ Poteter
■ Grønnsaker
■ Frukt og bær

Økologisk areal til planteproduksjon

Kultur	Økologisk	Karens	Totalt	Demeter *
Eng, fulldyrket	233 943,9	70 922,0	304 865,9	3 362,4
Eng, overflatedyrket	11 458,3	3 339,3	14 797,6	69,0
Innmarksbeite	64 874,8	16 856,2	81 731,0	561,0
Øvrig grønnfôr / silo	11 809,1	5 943,3	17 752,4	305,5
Grønngjødsling	5 757,8	871,8	6 629,6	76,1
Korn til krossing	1 717,1	304,0	2 021,1	24,0
Hvete	13 925,9	5 092,4	19 018,3	720,0
Rug	2 376,6	555,7	2 932,3	266,0
Bygg	20 942,4	8 795,7	29 738,1	88,0
Havre	24 762,9	4 065,6	28 828,5	462,0
Erter og bønner	842,5	207,0	1 049,5	0,0
Engfrø og annet frø	2 646,4	345,5	2 991,9	3,0
Potet	2 195,4	111,6	2 307,0	218,5
Veksthuskulturer	48,0	1,4	49,4	0,9
Løk	195,8	1,0	196,8	115,3
Purre	3,1	1,0	4,1	0,3
Rødbete	39,9	3,0	42,9	13,3
Matkålrot	222,9	0,0	222,9	89,0
Andre kålslag	214,7	1,5	216,2	14,9
Gulrot	971,5	3,0	974,5	24,0
Div. frilandsgroønnsaker	609,1	87,1	696,2	53,0
Urter	196,2	25,9	222,1	7,2
Epler	660,6	304,7	965,3	49,1
Annen frukt	207,4	169,3	376,7	0,2
Jordbær	122,6	8,9	131,5	1,5
Andre bær	411,6	44,3	455,9	4,6
Annet planter og areal	2 606,4	663,2	3 269,6	94,5
Totalt	403 762,9	118 724,4	522 487,3	6 623,3

* Demeter-godkjent areal inngår også i det økologiske arealet (kolonne 1)

Eng og innmarksbeite utgjør en stor del av det godkjente økologiske dyrkingsarealet, med til sammen 310 277 dekar (karensareal ikke inkludert). Samtidig ser vi at arealet brukt til dyrking av økologisk korn (hvete, rug, bygg og havre) har økt fra 57 460 dekar til 62 008 dekar i 2008. Inkluderer man karensareal i dette, er tallet 80 517 dekar. Havre dekker fortsatt det største arealet, og deretter følger bygg, hvete og rug.

Primærproduksjon

Økologisk areal til planteproduksjon (fylkesvis)

Fylke	Eng*	Grønn-gjødsling	Korn	Frø	Poteter	Grønnsaker	Urter	Frukt	Bær	Annet	Totalt
Østfold	16 220,3	1 194,8	8 693,9	542,0	98,7	359,3	4,0	70,6	6,0	465,0	27 654,6
Akershus/Oslo	19 076,8	1 036,0	10 543,1	533,0	86,9	229,4	6,0	4,0	7,3	183,3	31 705,8
Hedmark	34 854,2	495,5	8 425,2	317,6	682,8	734,4	10,1	4,0	13,6	290,3	45 827,7
Oppland	27 055,3	575,8	3 082,9	18,0	327,7	136,9	39,2	2,7	8,9	171,2	31 418,6
Buskerud	26 782,6	1 332,2	8 624,0	193,0	37,8	170,6	20,2	155,7	136,1	195,9	37 648,1
Vestfold	11 158,8	279,0	3 286,2	381,9	276,0	925,9	13,0	15,0	45,3	130,5	16 511,6
Telemark	15 555,2	91,7	686,5	218,0	52,5	84,3	9,3	172,2	63,3	221,5	17 154,5
Aust-Agder	3 707,6	31,5	28,0	50,2	43,0	16,1	1,1	1,5	3,5	0,0	3 882,5
Vest-Agder	7 370,3	40,8	0,0	0,0	30,5	16,2	5,6	1,3	9,9	22,4	7 497,0
Rogaland	5 743,0	43,3	270,5	0,0	73,1	37,2	1,3	14,6	14,4	109,6	6 307,0
Hordaland	8 930,7	26,7	28,0	0,0	10,5	37,0	2,6	99,7	28,6	75,0	9 238,8
Sogn og Fjordane	15 536,3	39,0	39,0	0,0	18,8	51,2	9,9	229,2	47,5	30,1	16 001,0
Møre og Romsdal	18 535,3	85,0	682,0	0,0	36,9	7,9	7,7	47,0	21,3	59,0	19 482,1
Sør-Trøndelag	48 301,6	79,6	6 165,3	30,0	151,0	49,9	7,3	27,5	77,4	77,8	54 967,4
Nord-Trøndelag	29 680,9	349,0	12 667,9	362,7	141,6	273,7	50,1	23,0	14,1	198,1	43 761,1
Nordland	27 236,9	53,9	472,4	0,0	48,5	7,9	5,2	0,0	16,1	215,0	28 055,9
Troms	5 491,7	4,0	30,0	0,0	43,1	8,6	2,3	0,0	20,3	161,7	5 761,7
Finnmark	848,6	0,0	0,0	0,0	36,0	1,0	1,3	0,0	0,6	0,0	887,5
Hele landet	322 086,1	5 757,8	63 724,9	2 646,4	2 195,4	3 147,5	196,2	868,0	534,2	2 606,4	403 762,9

*Inkluderer innmarksbeite og øvrig grønnfôr/silo

Demeter-godkjent areal

Areal som er Demetergodkjent følger tilleggsgelverket for biologisk-dynamisk dyrking. Under ser du hvor mye dette utgjør av det totale økologiske arealet:

Eng

Økologisk areal: 322 086
Demeter: 4 298 (1,3%)

Korn

Økologisk areal: 63 725
Demeter: 1 560 (2,5%)

Grønnsaker

Økologisk areal: 3 148
Demeter: 311 (9,9%)

Frukt:

Økologisk areal: 868
Demeter: 49 (5,7%)

Fylkesoversikten over godkjent areal viser at Nord-Trøndelag er størst på økologisk korn i Norge (12 668 dekar). Hedmark har mest økologiske poteter (683 dekar), Vestfold er størst på grønnsaker (926 dekar), mens Sogn og Fjordane dyrker mest økologisk frukt (229 dekar).

Primærproduksjon

Under ser du utviklingen for utvalgte husdyrproduksjoner de siste ti årene, og den prosentvise endringen fra 2007 til 2008.

År Melkekyr

1998	2 705
1999	2 998
2000	3 531
2001	3 729
2002	4 070
2003	5 226
2004	5 643
2005	5 461
2006	5 441
2007	6 030
2008	6 847 (+14 prosent)

År Verpehøns

1998	13 586
1999	27 228
2000	24 028
2001	27 377
2002	34 321
2003	38 628
2004	57 511
2005	32 656
2006	66 273
2007	84 310
2008	119 323 (+42 prosent)

År Slaktegris

1998	214
1999	219
2000	146
2001	208
2002	275
2003	280
2004	462
2005	272
2006	942
2007	1 197
2008	1 610 (+35 prosent)

Økologisk husdyrhold

Husdyrslag	Økologisk	Karens
Ammekyr	2 803	221
Kyr, godkjent for melk og kjøtt	6 847	735
Andre storfé	11 542	2 006
Avlspurker	208	0
Slaktegriser	1 610	0
Råner, avl	4	0
Smågriser under 20 kg	124	0
Hester	107	3
Sauer/lam	38 069	2 001
Utegangersauer	2 076	313
Geiter, godkjent melk og kjøtt	497	0
Ammegeiter	336	19
Bukker og ungdyr, inkl. kje	463	3
Verpehøns (over 20 uker)	119 323	0
Livkyllinger	27 291	0
Slaktekyllinger	19 496	0
Ender, kalkuner og gjess for avl	640	0
Kalkuner (for slakt)	6 350	0
Ender (for slakt)	20	0
Gjess (for slakt)	0	0
Kaniner	0	0
Bier (antall kuber)	1 132	366

Registreringsdato for husdyrhold er 1. januar

I 2008 var det vekst innenfor alle de store husdyrproduksjonene. Blant annet økte antallet verpehøns med 42 prosent (se grafikk). Samtidig registrerte vi økosatsing på nye områder, først og fremst på livkyllinger og slaktekyllinger. I 2007 fantes det 2 083 økologiske livkyllinger, og i 2008 økte dette tallet til 27 291. I samme tidsrom har antallet økologiske slaktekyllinger økt fra 1 250 til 19 496.

Primærproduksjon

Økologisk husdyrhold (fylkesvis)

Fylke	Ammekyr	Melkekyr	Andre storfe	Sauer og lam	Geiter	Slaktegris	Verpehøns	Bier (kuber)	*Annet
Østfold	209	618	1 079	1 015	0	18	70 640	0	28 568
Akershus/Oslo	170	577	1 020	527	6	0	306	298	6
Hedmark	204	1 191	1 581	3 638	160	285	7 668	157	168
Oppland	205	335	615	2 975	13	8	135	28	12
Buskerud	398	303	753	3 134	93	418	3 723	9	2 920
Vestfold	251	257	609	499	4	852	12 785	0	4 192
Telemark	200	241	447	2 335	41	0	3 500	189	10 921
Aust-Agder	0	128	125	698	8	0	1 410	40	0
Vest-Agder	45	323	375	316	0	5	7 622	60	286
Rogaland	27	271	299	968	19	6	7 599	0	0
Hordaland	89	137	246	2 902	69	3	410	338	5 612
Sogn og Fjordane	108	93	216	4 480	301	0	88	0	18
Møre og Romsdal	161	336	593	4 468	63	0	93	0	40
Sør-Trøndelag	322	1 119	1 889	5 289	0	15	2 253	0	1 368
Nord-Trøndelag	268	730	1 268	3 098	152	0	526	7	73
Nordland	146	150	385	3 035	357	0	549	6	55
Troms	0	38	42	768	10	0	16	0	1
Finnmark	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Hele landet	2 803	6 847	11 542	40 145	1 296	1 610	119 323	1 132	54 240

* Annet omfatter livkyllinger, slaktekyllinger, griser utenom slaktegris, hester, gjess, ender og kaniner

År Sauer og lam

1998	29 812*
1999	18 393
2000	20 776
2001	22 911
2002	47 907*
2003	30 930
2004	35 589
2005	31 962
2006	33 027
2007	35 905
2008	40 145 (+12 prosent)

* Årsaken til svingningene i 1998 og 2002 er at telledato disse to årene var 31. juli. Alle andre år er telledato 1. januar, det vil si etter slakting foregående år.

I fylkesoversikten er livkyllinger og slaktekyllinger en del av kategorien «Annet». Dette er bakgrunnen for at det totalt nå finnes 54 240 dyr i denne kategorien (mot 13 765 dyr i år 2007). Livkyllinger og slaktekyllinger utgjør en stor del av denne økningen.

Foredling, import og omsetning

Utviklingen over tid viser en stor økning i antall økologisk godkjente produkter.

År	Antall produkter
1998	694
1999	1 183
2000	1 492
2001	1 773
2002	2 201
2003	2 400
2004	2 642
2005	2 784
2006	3 422
2007	4 041
2008	5 667 (+40,2 prosent)

Parallellt med dette har utviklingen for antallet virksomheter som foredler, importerer og omsetter økologiske produkter også økt:

År	Antall virksomheter
1998	341
1999	358
2000	401
2001	404
2002	384
2003	371
2004	351
2005	354
2006	401
2007	601
2008	803 (+34 prosent)

Godkjenninger

	Norske virksomheter	Utenlandske virksomheter	Sum
31.12.2007	566	35	601
+ Nye 2008	257	9	266
- Utgått 2008	54	7	61
- Underkjent 2008*	3	0	3
31.12.2008	766	37	803

*Underkjenningene skyldtes manglende dokumentasjon

De siste to årene har Debio sett en kraftig vekst innen foredling, import og omsetning av økologiske produkter. Veksten er markant både for antallet virksomheter som blir med i kontrollordningen, og for antallet salgsprodukter som blir godkjent. 5 667 produkter er per 31. desember godkjent som økologiske i Norge (en økning på 40,2 prosent). Antallet virksomheter med godkjenning er kommet opp i 803 (202 flere i løpet av 2008).

Den største produktøkningen kommer fra brød og bakervarer. I fjor godkjente Debio mer enn 1500 brød og kaker, en tredobling fra året før. Forklaringen er de mange nye økologiske bakeriene. For tre år siden fantes det bare 25 økologiske bakerier her i landet, nå er tallet 95.

Foredling, import og omsetning

Virksomheter sortert etter bransje

Fylke	Meieri	Slakteri	Bakeri	Mølle	Foredling, annet	Gårdsforedling	Servering	Importør	Grossist	Pakkeri	Dagligvareforetning	Helsekostforetning	Annet	Utenlandsk
Østfold		2	3	6	7	6	3	1	4	3	5		2	
Akershus		1	3	3	8	8	10	2	19	1	7	1	3	
Oslo	1	1	15		11		14	11	27	1	8	2	5	
Hedmark	3	2	2	6	8	10	2		7	6			2	
Oppland	3	3	1	1		10	7		1	5			2	
Buskerud	3	1	5	3	5	6	6	1	8	3	1		1	
Vestfold	1	1	7	3	7	2	4		8	2	4	1	2	
Telemark			1	1	2	5	4		3	1	1		2	
Aust-Agder	1	1	4		4	2	1		2	1			1	
Vest-Agder	1		3	1	3	2	3	1			1	1		
Rogaland	1	5	9	4	8	7	15	1	8	5	2	1		
Hordaland	1	1	9	2	12	15	11	1	8	1	2		4	
Sogn og Fj.		3	5		3	7	4		2	2	2			
Møre og R.	1	3	6	3	10	9	7		9		1		1	
Sør-Tr.lag	6	4	8	4	7	10	13		5	2	2	1		
Nord-Tr.lag	1	4	5	3	3	3	4			3				
Nordland	1	3	4			4	4		3					
Troms	1	2	4		2	2	5		4		1			
Finnmark			2			1	1							
Sum	25	37	96	40	100	109	118	18	118	36	37	7	25	37

Økningen i antallet virksomheter med godkjenning for foredling, import og omsetning medfører også at Debio gjennomfører langt flere inspeksjoner på dette området. Slik var fordelingen i 2008:

Førstegangsinspeksjoner 226
 Årlige inspeksjoner 571
 Uanmeldt inspeksjoner 90
 Andre bedriftsbesøk 4
Sum. 891

Av virksomhetstabellen ser vi at serveringssteder utgjør en stor del av FIO-godkjenningene. Antallet serveringssteder har økt fra 33 i 2007 til 118 i fjor, og utviklingen går raskt. For to år siden var bare 14 serveringssteder godkjent. Av de 118 serveringsstedene er det flest hoteller og restauranter.

Privatrettslige områder

Kontrollordningene for økologisk akvakultur og skogbruk har vært på plass siden henholdsvis år 2001 og 2006.

I 2008 ble sju oppdrettsvirksomheter godkjent som økologiske, fem flere enn i 2007.

Om privatrettslige områder

Debio utfører også kontroll og sertifisering på grunnlag av egne, privatrettslige regelverk. Per i dag finnes dette for økologisk akvakultur og skogbruk, områder som ikke er regulert av den offentlige økologiforskriften. En godkjenning gir anledning til å markedsføre produkter med Debio sitt Ø-merke.

Ordningen for ikke-økologiske driftsmidler er en registreringsordning for konvensjonelle driftsmidler som er tillatt brukt i økologisk produksjon.

Akvakultur

Produksjon / produkt	Antall virksomheter
Fôrblandinger ¹	10
Fiskeoppdrett, laks	7
Fiskeoppdrett, ørret	1
Fiskeoppdrett, torsk	1
Fiskeslakteri	3

Godkjent fôrblending basert på villfisk (ikke økologisk)

Skogbruk

Produksjon / produkt	Antall virksomheter
Skogbruk	2

Ikke-økologiske driftsmidler

Produktgruppe	Driftsmidler	Leverandører
Ensilerings- og konserveringsmidler	10	5
Fôrmidler	23	10
Gjødsel- og jordforbedringsmidler	61	34
Plantevernmidler og plantestyrkende midler	3	3
Rengjøringsmidler	1	1
Sum	98	

Debio
NO-1940 Bjørkelangen
Org.nr: 971 475 471
Telefon: (+47) 63 86 26 50
Faks: (+47) 63 85 69 85
kontor@debio.no
www.debio.no

Debio